

A Fal leomlott

Megdöbbenve ültek a tévénézők a képernyő előtt 1989. november 9-én szerte Európában. Tegnap érkezett az a korszakalkotó bejelentés, mely szerint minden állampolgár szabadon, korlátozások nélkül mehet át a Berlint kettéválasztó falon. Ez az intézkedés egyértelmű közeledés a Nyugat felé, és megkérdőjelezi az egész négy méter magas betonfalat, amely '61 óta akadályozza meg az embereket a szabad átkelésben. Idén mintegy 200 000 keletnémet menekült át Csehszlovákián keresztül nyugatra, a napokban pedig nagyjából 50 000 ember tett ugyanígy különböző útvonalakon.

Mostantól azonban a keletnémetek haladéktalanul megkapják a kiutazási vízumot, hogy valamennyi határponton keresztül átkelhessenek Nyugat-Németországba. A határozat kivételes jellege miatt nem lesz szükség útlevelekre, derült ki Günter Schabowski német politikusnak a tegnapi sajtótájékoztatón elhangzott szavaiból: „Ma úgy döntöttünk, hogy minden keletnémet, aki végleg el akar menni, késedelem nélkül megetheti.” Ez az intézkedés valószínűleg a több napja tartó tüntetések megszüntetésére is irányul.

Günter Schabowski az 1989. november 9-én tett korszakalkotó bejelentése közben, mely szerint mostantól minden keletnémet állampolgár szabadon átkelhet a berlini falon

Az ADN, a keletnémet állami hírügynökség közölte, hogy több tízezres embertömeg vonult utcára számos városban, s szabad választásokat és liberalizált utazást követelt. Valószínűleg még nem voltak tisztában az új utazási szabályokkal. Más helyeken a hír hallatára nemhogy csökkent volna a tömeg, de az újonnan érkezők miatt egyre nagyobb lett, így az intézkedés több helyen csak növelte a problémát.

A változások kihirdetése után órákon belül keletnémetek tömege érkezett rohanva Nyugat-Berlinbe. Voltak, akik újra és újra átkeltek a falon, élvezve újonnan szerzett jogukat. Halottunk olyan esetről is, hogy az emberek a falból törtek le darabokat vésőkkel és kalapácsokkal. Rengeteg fiatal, mind kelet-, mind nyugatnémetek másztak fel a falra, hogy üdvözöljék egymást, és ünnepeljenek. A Kurfürstendammon – Nyugat-Berlin fő sugárútján – tartott fesztiválon tűzijáték robbant, a rendezvény csak hajnalban ért véget, de a hangulat később is töretlen volt.

*A történelmi nap, amikor egyetlen lövés sem dördült el
a Kelet- és Nyugat-Berlint elválasztó falnál*

Lengyelországban Helmut Kohl nyugat-német kancellár közölte, lehet, hogy meg kell szakítania az országban tett látogatását, mert „a fejlemények (Kelet-Németországban) most beláthatatlanok”. Ugyanakkor örömét fejezte ki a fal leomlása kapcsán, és leszögezte, egyáltalán nem gondolja, hogy aggódni kéne a tömeg miatt.

Az utca emberét is megkérdeztük:

„Nagyon örülök a politikai változásoknak is, de legjobban annak, hogy végre meglátogathatom az unokámat. Nem is lakik messze, csak itt az utca végén, mégsem láttam már mióta.” Nyilatkozata után kérdeztük volna még, de ő elsietett a fal felé. Olyan izgatott volt, hogy a nevét is elfelejtette elárulni nekünk.

Joachim Lucchesi, egy 41 éves keletnémet férfi karján gyermekével ezt nyilatkozta lapunknak:

„Felkeltettük a gyerekeket, amikor meghallottuk a rádióban, mi történt, és elhoztuk őket erre a történelmi napra.”

Joachim Lucchesi bízik benne, hogy valóra válhatnak reményeik

„Amikor meghalottam a tévéből a hírt, nem akartam hinni a fülemnek. Pedig Friedrich mondta, hogy valami készülődik, de ezt álmodni se mertem volna” – fűzte hozzá Bertha férje oldalán. Hozzátette, hogy nagyon izgul a közeljövő alakulása miatt.

Sokan szerették volna jobban megismerni a pontos határozatot. Amikor a keletnémet televízió közölte a bejelentést, a telefonközpont kapcsolótáblája szinte azonnal elakadt, mivel több ezer hívó próbált további információkat kérni tőlük.

A hír horderejét mutatja, hogy már egy nappal a történetek után több jelentős politikus is interjút adott, így tett James Baker külügyminiszter Washingtonban is, aki szerint a keletnémetek szabad utazása „nagyon pozitív fejlemény”, amelyet az Amerikai Egyesült Államok szívesen fogad. „Régóta beszélünk arról, hogy az utazás szabadsága alapvető emberi jog. Régóta beszélünk a nyitott határokról. Régóta beszélünk a fal leomlásának fontosságáról” – jelentette ki. Azonban – a tömeggel ellentétben – nem tűnt annyira lelkesnek a fal leomlásának hírére.

Ma reggel Margaret Thatcher is rendkívüli sajtótájékoztatót tartott, melynek során nem tett elhamarkodott jóslatokat a két állam egyesítésére vonatkozóan, azonban kifejezte vágyát egy új demokratikus állam létrejötte iránt. Ahogy az egyik újságíró meg is jegyezte: „(...) higgadt angol modorral kezelte a helyzetet, bár így is látszott rajta, hogy nagyon örül az eseményeknek.”

Az események hatására egész Európa izgatott. Rengetegen dolgoznak a keletnémet menekültek megsegítésén, miközben sokan találgatják a fal leomlásának következményeit. Azt bátran kijelenthetjük, hogy ez a jelentős változás maradandó következményekkel fog járni az egész német társadalomra nézve.

Szerkesztők:

Barcza Ambrus, Schrödl Farkas és Vida Vilmos

(Fotók: ADN)

Online források:

[The Guardian \(1\)](#); [The Guardian \(2\)](#); [Historic Newspapers](#); [History](#); [CBC](#); [Chronik der Mauer](#); [Newspapers](#); [The Washington Post](#); [British Library](#); [AP News](#)

A honlapok elérhetősége utoljára 2022. 12. 19.-én volt ellenőrizve.

Írott források:

Helmuth Kohl: A fal leomlástól az újraegyesítésig